

# Läkare som förtalar varandra skadar patienterna!

Under mina nu 32 år som legitimerad läkare och allmänläkare har jag tillsammans med mina kollegor i stort sett årligen fått utstå förnedrande uttalanden från sjukhusspecialistkollegor i tidningarna om vår verksamhet och vår kompetens. Det är på gränsen till outhärdligt att arbeta under sådana förutsättningar. Det största bekymret är inte mina och mina kollegors känslor av förnedring utan det är att vi som läkarkår gemensamt skadar våra patienter. De blir osäkra och otrygga och tappar tilltron till vardagssjukvården. Detta kan i sig leda till att de tvekar att söka vid diffusa symptom, och därmed fördröjs diagnos och behandling.

**Det senaste exemplet** är kollegan Anna Martling, Karolinska Universitetssjukhuset, som i Svenska Dagbladet den 20 juni 2006 i ett reportage om »missad ändtarmscancer« förtalar allmänläkare sålunda: »Anna Martling, specialistläkare på Karolinska Universitetssjukhuset, bekräftar att husläkarnas bristande kompetens är ett problem. – Vi har flera fall varje år där husläkaren förbisett eller inte utrett misstänkta symptom som de borde, säger hon.«

**Det är nog tur** för Anna Martling och hennes kollegor på sjukhusen att vi allmänläkare inte går ut i pressen och berättar om alla missade diagnoser som sker inne på sjukhusen. Självt har jag under min karriär sett åtskilliga fall av missade cancerdiagnoser, djupa ventromboser, lungembolier, depressioner m m, men jag har inte torgfört dessa fall i massmedierna. Däremot har jag genom brev eller telefonsamtal uppmärksammat kollegorna på det inträffade. Genom att förtala varandra i massmedierna skapar vi otrygghet hos patienterna och skadar långsiktigt deras hälsa.

**Vidare vet Anna Martling**, precis som alla andra läkare, att vårt yrke ibland är ytterst svårt. Det korrekta uttalandet från kollega Anna Martling vid fråga från Svenska Dagbladets journalist i det aktuella fallet borde ha varit något i stil med: »Det är inte lätt att i alla fall ställa rätt diagnos vid rätt tidpunkt. Medicinen är ingen exakt vetenskap, den innehåller osäkerhet och det måste vi beakta. Vi läkare gör vårt bästa för att skyndsamt ställa rätt diagnos. Vid enstaka fall blir det fördröjningar och det är givetvis mycket beklagligt, men alla läkare gör någon gång misstag – även jag.«

Jag efterlyser också Läkarförbundets agerande i dessa frågor. Vad gör Läkarförbundet för att minska och förhindra den här typen av förtal kollegor emellan? Borde inte Läkarförbundets ordförande gå ut och försvara sina medlemmar vid dylika påhopp? Man kan väl inte tillåta att en hel yrkesförening inom förbundet förtalas och förnedras för att något enstaka oturligt fall inträffat. Som vi vet tillhör dylika fall den verklighet vi lever i och som vi kommer att fortsätta

## Replik:

# Läkare som förtalar varandra skadar inte bara patienterna!

Göran Sjönell är en känd allmänläkare med 32 år som legitimerad läkare. Trots att jag inte själv har samma långa erfarenhet har jag ofta sett och hört honom i den massmediala hetluften. Det gör mig väldigt förvånad att 32 år som legitimerad läkare i hans fall uppenbarligen inte varit tillräckligt för att han inte vid ett enda tillfälle ska ha känt sig malträterad av och missvisande citerad i pressen. För om han hade gjort det så hade han nog tyckt att det varit mödan värt, ja rent av angeläget, att gå till källan för att kontrollera fakta, men det har han i detta fall sorgligt nog inte gjort.

**Fakta i målet är nämligen följande.** Jag blev den 12 juni 2006 uppringd av journalisten Anna-Lena Haverdahl på Svenska Dagbladet. Denna utmärkta medicinjournalist höll uppenbarligen på med en artikel om regionala och andra orättvisor i sjukvården och behövde bakgrundsfakta angående ändtarmscancer. Hon efterfrågade information om nationella vårdprogram samt professionens syn på vad som är en lämplig väntetid, från det att patienten är färdigutredd till dess att adekvat behandling inleds. Dessa fakta bistod jag henne med.

Hon nämnde under telefonintervjun vad som hänt den i hennes dagstidningsartikel aktuella patienten. Hon frågade om detta öde var något som var vanligt förekommande. Jag svarade henne då att det tyvärr finns ett antal fall per år med fördröjd diagnos. Jag betonade vikten av att en patient med ändrade avföringsvanor och/eller blod per rectum bör genomgå en adekvat undersökning i form av rektalpalpation, rekto- och koloskopi/kolonröntgen.

leva i. Mitt förslag är att Läkarförbundet inrättar en virtuell skamvrå för förtalande läkare, och den första som borde få stå i skamvrån är Anna Martling, specialistläkare på Karolinska Universitetssjukhuset.

**Göran Sjönell**

med dr, familjeläkare,  
KvartersAkuten Matteus, Stockholm  
goran.sjonell@kvam.nu

Jag talade i allmänna ordalag och pekade inte ut en specifik yrkeskår. Det kan väl inte förvåna någon legitimerad läkare, inte heller Göran Sjönell, att diagnoser missas av och till. Läkaryrket är svårt, även allmänläkarens och kirurgens. Missar sker inom alla specialiteter, och det dagligen, det vet både Göran Sjönell och jag. Med ökat användande av nationella vårdprogram, öppnandet av kvalitetsregister och en större genomskinlighet i vårdkedjan liksom i samhället i stort, så kommer missade diagnoser att bli alltmer synliga. Det måste vi alla i vården förhålla oss till och vänja oss vid.

**Jag har den allra största respekt** för allmänläkarna och den svåra uppgift dessa står för med det brus av symptom som finns hos deras patienter och svårigheter att bland detta brus ställa rätt diagnoser. Symtom från ändtarmen är visserligen vanliga, men detta ursäktar inte en passiv och negligerande hållning.

**Den raljanta och aggressiva tonen** i Göran Sjönnells inlägg saknar alla proportioner och inger misstanke att han söker tillfällen att skapa motsättningar mellan sjukhusläkare och allmänläkare.

Hans förslag om skamvrå är närmaste löjeväckande. Jag känner mig inte på något sätt förtjänt av att befolka en sådan, men om Göran Sjönell insisterar så kommer jag inte att acceptera förvisningen med mindre än att han gör mig sällskap i sagda skamvrå.

**Anna Martling**

med dr, specialistläkare, kirurgiska kliniken,  
Karolinska Universitetssjukhuset Solna  
anna.martling@karolinska.se